

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 16C/229/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214222478
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2214222478.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda samosudcom Michalom Novotným v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Bratislava, proti žalovanému: P. T., A.. XX. U. XXXX, bytom Q. XXX/XX, N. O., o 345,34 € s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žaloba o zaplatenie 345,34 € s 9 % ročným úrokom z omeškania od 20. januára 2012 sa zamietá.
- II. Žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. sa žalobou došlou súdu 12. decembra 2014 domáhal voči žalovanému zaplatenia súm uvedených vo výroku. V žalobe predniesol, že s ním 23. marca 2011 uzavrel zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalovanému celkovú sumu pôžičky 519,14 €, ktorú mal žalovaný splácať v 15 mesačných splátkach po 29,60 €. V dôsledku neplnenia povinností žalovaným žalobca dlh zosplatnil, no žalovaný ho neuhradil a jeho celkový dlh ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 345,34 €.

2. Pôvodný žalobca počas konania postúpil pohľadávku na žalobcu - spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., na základe čoho súd povolil zmenu účastníkov (uzn. č.k. 16 C 229/2014-27).

3. Žalovaný, ktorému bola žaloba doručená do vlastných rúk 8. apríla 2015, sa k nej nevyjadril.

4. Pretože ide o drobný spor (nárok max. 1.000 €, porov. § 200ea ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), súd mimo pojednávania (§ 115a ods. 2 O. s. p.) vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to: zmluva o pôžičke č. XXXXXXXX (č. I. 3), všeobecnými obchodnými podmienkami a podmienkami k zmluve o pôžičke (č. I. 3/rub a č. I. 4), predžalobnou upomienkou (č. I. 5), prehľadom splátok a úhrad (č. I. 7) a v spojení so všeobecne známymi, resp. nespornými skutočnosťami (§ 121, § 153 ods. 1 O. s. p.) zistil tento

skutkový stav:

5. a) Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., bola spoločnosťou, ktorej predmetom podnikania bolo okrem iného poskytovanie úverov a pôžičiek z vlastných zdrojov.

b) Táto spoločnosť (zastúpená sprostredkovateľom - Františkom Vangelom - ANDREA SHOP) a žalovaný 23. marca 2011 podpísali listinu označenú ako „Zmluva o pôžičke - internetová“ č. XXXXXXXX. V časti tejto listiny označenej „Predmet financovania pôžičky“ sú okrem iného vymedzené čierna technika - D., Kúpna cena vo výške 419 €, Akontácia 103,79 €, „Celková suma Pôžičky“ 547,79 € (bez poistenia 519,14 €), mesačná splátka 27,69 € (s poistením 29,60 €), počet splátok 15, ročná úroková sadzba 54,02 %, konečná splatnosť „6/2012“ mesiacov, ročná percentuálna miera nákladov, ako aj priemerná ročná percentuálna miera nákladov, a na záver „Pôžička (finančné plnenie)“ v sume 315,21 €. V časti zmluvy o pôžičke označenej „Klient“ je okrem iného obsiahnuté predtlačené ustanovenie tohto znenia: „...prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej ako VOP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, prevzal som ich, súhlasím s nimi, nemám k nim žiadne výhrady a zaväzujem sa ich dodržiavať.... Prehlasujem, že súhlasím so Zmluvnou pokutou a Sankčným úrokom prislúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti platiť splátky riadne a včas, ako aj s tým, že Spoločnosť má možnosť účtovať si kompenzáciu ušlých výnosov. ...“ Tesne nad podpisom zmluvných strán je umiestnené ich predtlačené vyhlásenie, v zmysle ktorého „Riadnym vyplnením a podpísaním tejto Zmluvy všetkými stranami uzavrela Spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. s Klientom Zmluvu, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Podmienky a Všeobecné obchodné podmienky.“

c) Na rube zmluvy o pôžičke sú vytlačené „Všeobecné obchodné podmienky“ (č. I. 4), ktoré obsahujú okrem iného tieto ustanovenia:

„1. DEFINÍCIE A VÝKLADOVÉ PRAVIDLÁ

1.1 Definície...

Celková suma Pôžičky: znamená súčet všetkých Splátok dohodnutých medzi Klientom a Spoločnosťou v Zmluve. ...

Podmienky: znamená špeciálne obchodné podmienky vydané Spoločnosťou podľa § 273 Obchodného zákonníka, vrátane akýchkoľvek ich zmien doplnení a novácií. ...

Pôžička: znamená spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej Klientovi Spoločnosťou. ...

2. ÚVODNÉ USTANOVENIA ...

2.3 Tieto VOP a Podmienky sú prílohou Zmluvy a tvoria jej neoddeliteľnú súčasť a určujú časť obsahu Zmluvy, pokiaľ v Zmluve nie je výslovne uvedené inak. ...

15. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA ...

15.8 Zmluva obsahuje zmluvné typy:

(a) úverová zmluva podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch a podporne podľa Obchodného zákonníka; a/alebo

(b) kúpna zmluva podľa Občianskeho zákonníka.“

Ďalšie časti všeobecných obchodných podmienok upravujú konanie a preukazovanie totožnosti strán, spôsob prijatia návrhu zmluvy, základné práva a povinnosti, podmienky splácania, zabezpečenie, RPMN, priradenie platieb a započítanie, uzatvorenie zmluvy na diaľku, zodpovednosť, poplatky, pokuty a sankčné úroky, skončenie zmluvy, doručovanie a všeobecné ustanovenia.

d) Okrem všeobecných obchodných podmienok sú súčasťou zmluvy aj „Podmienky k Zmluve o pôžičke“ (č. I. 3/rub), ktoré obsahujú okrem iného tieto ustanovenia:

„1. DEFINÍCIE A VÝKLADOVÉ PRAVIDLÁ

1.1 Definície...

Akontácia: znamená časť Kúpnej ceny Tvaru zaplatenú Klientom ako kupujúcim.

2. ÚVODNÉ USTANOVENIA...

2.2 Tieto Podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy a určujú časť obsahu Zmluvy, pokiaľ v Zmluve nie je výslovne uvedené inak. ...

3. PODMIENKY POSKYTNUTIA PÔŽIČKY

3.1 Spoločnosť sa Zmluvou zaväzuje zaplatiť Kúpnu cenu sprostredkovateľovi.

3.2 Spoločnosť zaplatí Kúpnu cenu Sprostredkovateľovi na účet Sprostredkovateľa uvedený vo faktúre (doklade o predaji) Sprostredkovateľa znejúcim na meno Klienta doručenom Spoločnosti Sprostredkovateľom....“

Ďalšie časti Podmienok k Zmluve o pôžičke upravujú práva a povinnosti spoločnosti a klienta pri dodaní a preberaní tovaru, vrátení tovaru, záruke, reklamačný poriadok a podmienky odkladu splátok.

e) Žalovaný splatil spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. splátky po 26,90 € v dňoch 21. apríla, 20. mája, 23. júna a 5. septembra 2011. Žiadne ďalšie platby nevykonával.

d) Consumer Finance Holding, a.s., ho preto listom z 24. decembra 2011 vyzvala k úhrade všetkých splátok jednorazovo v sume 337,44 €, a to do troch dní od doručenia upomienky. Žalovaný však ďalšie splátky nevykonával.

6. Takto zistený skutkový stav vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti (§ 132 O. s. p.).

Skutkové zistenia v bode 5 sú v podstate len reprodukciou príslušných listinných dôkazov, resp. ich častí, voči pravosti ktorých neboli vznesené žiadne námietky, ako aj z tvrdení žalobcu, ktoré žalovaný nespochybnil.

Právne vec súd posúdil takto:

7. Žalobca sa domáha svojich nárokov zo zmluvy z 23. marca 2011, ktorej právna kvalifikácia je nejasná. Samotná zmluva je nazvaná zmluvou o pôžičke. Taktiež plnenie veriteľa je v zmluve, ako aj vo všeobecných obchodných podmienkach označené ako „Pôžička“. Z ustanovenia ods. 3.1 a 3.2 podmienok k zmluve o pôžičke pritom vyplýva, že „Pôžička“ sa poskytne tým spôsobom, že spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. uhradí za žalobcu kúpnu cenu určitého tovaru u predávajúceho. Takáto práva konštrukcia môže byť tak pôžičkou v zmysle Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ako aj pôžičkou v zmysle § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka. (porov. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Obdo V 47/2001, podobne napr. 4 Obdo 157/2004 alebo rozhodnutie českého Najvyššieho súdu sp. zn. 33 Cdo 3912/2010).

Podľa názoru súd tak treba pri výklade zmluvy o pôžičke medzi Consumer Finance Holding a.s. postupovať podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka s prihliadnutím na použité jazykové výrazy (pôžička) dospieť k záveru, že táto zmluva je zmluvou o pôžičke v zmysle Občianskeho zákonníka. Na tom nič nemení ani ustanovenie ods. 15.8 všeobecných obchodných podmienok, keďže toto ustanovenie naopak odkazuje na „zmluvný typ zmluvy o spotrebiteľskom úvere“, ktorý v našom práve neexistuje. Zmluva o spotrebiteľskom úvere nie je samostatným zmluvným typom, ale je spoločným označením pre rôzne zmluvné typy, ktorých ekonomickou podstatou je úverovanie spotrebiteľa veriteľom-podnikateľom (napríklad aj formou dohody o splátkach ceny v rámci uzavretej kúpnej zmluvy alebo zmluvy o dielo, porov. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy). Citované ustanovenie všeobecných obchodných podmienok tak nemožno považovať za ustanovenie, ktoré by jasne vymedzovalo právny charakter uzavretej zmluvy.

V neposlednom rade tu treba poukázať na § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, v zmysle ktorého treba v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv vychádzať z výkladu, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa názoru súdu je pre spotrebiteľa priaznivejšie, aby sa vzťah medzi ním a spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. posudzoval ako vzťah občianskoprávny (zo zmluvy o pôžičke). Obchodnoprávne vzťahy sú totiž svojou neformálnosťou a predpokladom vyššej diligencie zmluvných strán - podnikateľov pre spotrebiteľov spravidla nevýhodnejšie. Za všetky príklady možno spomenúť napríklad omnoho voľnejšie podmienky uznania záväzku podľa Obchodného zákonníka (§ 323 a 409) v porovnaní s Občianskym zákonníkom.

8. Ustanovenie ods. 15.8 všeobecných obchodných podmienok by síce bolo možné považovať za dohodu o voľbe pôsobnosti Obchodného zákonníka v zmysle § 262 Obchodného zákonníka. Podľa názoru tunajšieho súdu má však takáto voľba pre spotrebiteľa - dlžníka za následok značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, keďže sa ňou spotrebiteľ podriaďuje právnej úprave, ktorá je svojou podstatou „stavaná“ na obchodnoprávne vzťahy predpokladajúce omnoho väčšie skúsenosti, opatrnosť a bdelosť zmluvných strán. Vzhľadom na to, že takáto voľba je obsiahnutá len vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré pojmovo nemôžu byť individuálne vyjednané, ide o tzv. neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatná (porov. v tomto smere napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zn. 5 MCdo 5/2009).

9. Zmluva o pôžičke z 23. marca 2011 sa tak v tomto prípade spravuje Občianskym zákonníkom, nie zákonníkom Obchodným. Premlčacia doba je podľa § 101 Občianskeho zákonníka trojročná, pričom podľa § 103 Obč. zák. plynie v tomto prípade premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z ustanovenia ods. 6.2 všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že splátky sú zročné do 20. dňa kalendárneho mesiaca. Consumer Finance Holding a.s. na základe výzvy z 24. decembra 2011 zosplatnil celý úver k 20. januáru 2012. Ustanovenie § 53 ods. 8 Obč. zák. však umožňuje vykonať toto právo až po trojmesačnom omeškaní so splatením niektorej splátky. Zo zisteného skutkového stavu však vyplýva, že žalovaný sa prvýkrát dostal do omeškania so splátkou splatnou 20. augusta 2011 a táto splátka bola aj prvou nesplatenou splátkou, kvôli ktorej mohlo v decembri 2011 dôjsť k zosplatneniu (ostatnými nesplatenými splátkami, ktoré dávali veriteľovi právo zosplatniť dlh, boli splátky splatné 20. septembra, 20. októbra, 20. novembra a 20. decembra 2011). V zmysle už citovaného § 103 Obč. zák. však plynie premlčacia doba celého zosplatneného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokúvanej veci išlo o splátku za mesiace august 2011, ktorá bola v zmysle ods. 6.2 všeobecných obchodných podmienok splatná 20. augusta 2011, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého dlhu žalovaného. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 20. augusta 2014, pričom zmena v osobe veriteľa (postúpenie pohľadávok na žalobcu) nemala vplyv na plynutie premlčacej doby (§ 111 Obč. zák.).

Žaloba podaná na súd 12. decembra 2014 je tak podaná po uplynutí premlčacej doby všetkých splátok. Keďže žalovaný je spotrebiteľom v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z., musel súd v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa prihliadnúť na premlčanie práva aj bez - inak potrebnej (§ 100 ods. 1 tretia veta Obč. zák.) - námietky žalovaného. Preto musela byť žaloba zamietnutá (výrok I).

10. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Žalobca si trovy uplatnil, no bol neúspešný, preto súd o jeho návrhu na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O. s. p.) rozhodol tak, že mu ich nepriznal. Žalovaný zasa žiadne trovy nežiadal, takže tu nebol návrh, o ktorom by sa malo rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde alebo ústne do zápisnice na ktoromkoľvek okresnom súde.

V odvolaní treba popri označení súdu, ktorému je adresované, dátume a podpise odvolateľa uviesť tiež, v akom rozsahu sa tento rozsudok napáda, v čom sa tento rozsudok alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti tomuto rozsudku možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), alebo f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.